

LIFE09 ENV/GR/000291

Πρωτόκολλο REACH για εκπομπές και σενάρια ατυχημάτων κατά
την τροφοδοσία και διακίνηση καυσίμων και πετροχημικών
προϊόντων

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.2

Νομοθετικές απαιτήσεις ομάδων-στόχων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Κανονισμός CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση,
την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των
μειγμάτων

LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Κανονισμός CLP για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων

1. Εισαγωγή

Ο Κανονισμός CLP είναι η νέα κοινοτική νομοθεσία (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (CLP Regulation (EC) No 1272/2008 on Classification, Labelling and Packaging of Substances and Mixtures), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 20 Ιανουαρίου 2009. Ο Κανονισμός εναρμονίζει τις διατάξεις και τα κριτήρια για την ταξινόμηση και την επισήμανση των ουσιών, των μειγμάτων και ορισμένων συγκεκριμένων αντικειμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Κανονισμός CLP βασίζεται στο Παγκόσμια Εναρμονισμένο Σύστημα Ταξινόμησης και Επισήμανσης Χημικών (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals - GHS) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) το οποίο προσφέρει κοινή βάση για την ταξινόμηση και τη μεταφορά της πληροφόρησης για τον κίνδυνο όχι μόνο κατά τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση αλλά και κατά τη μεταφορά με στόχο την εναρμονισμένη επισήμανση σε διεθνές επίπεδο.

Ο Κανονισμός CLP αντικαθιστά:

- Την Υ.Α. 378/94/1994 «Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει»
- Την Υ.Α. 265/2002/2002 «Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικίνδυνων παρασκευασμάτων σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 1999/45/ΕΚ (ΕΕ L200 της 30.7.1999) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2001/60/ΕΚ (ΕΕ L226 της 22.8.2001) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας»
- Τον Κανονισμό REACH (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, Τίτλος XI (Ταξινόμηση & Επισήμανση)

Ο Κανονισμός στοχεύει στην εξασφάλιση υψηλής προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και τη λειτουργία της ενιαίας εσωτερικής αγοράς. Ειδικότερα θέτει τα κριτήρια Ταξινόμησης και κοινοποιεί την επικινδυνότητα με την Επισήμανση, τη Συσκευασία και τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ) για όσους διαθέτουν στην αγορά επικίνδυνες ουσίες ή μείγματα.

Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- στις ραδιενεργούς ουσίες και στα ραδιενεργά μείγματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 96/29/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 1996, για τον καθορισμό των βασικών κανόνων ασφάλειας για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και του πληθυσμού από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες,
- στις ουσίες και στα μείγματα που βρίσκονται υπό τελωνειακή επιτήρηση, εφόσον δεν υφίστανται άλλη επεξεργασία ή μεταποίηση, τα οποία βρίσκονται σε προσωρινή αποθήκευση ή σε ελεύθερες ζώνες ή σε ελεύθερες αποθήκες με σκοπό την επανεξαγωγή, ή σε διαμετακόμιση,
- στα μη απομονωμένα ενδιάμεσα προϊόντα,
- στις ουσίες και στα μείγματα που προορίζονται για χρήση στην επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, τα οποία δεν διατίθενται στην αγορά, εφόσον χρησιμοποιούνται υπό ελεγχόμενες συνθήκες σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για το χώρο εργασίας και το περιβάλλον,
- στα απόβλητα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων,
- στα φαρμακευτικά προϊόντα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2001/83/ΕΚ,
- στα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2001/82/ΕΚ,
- στα καλλυντικά, όπως ορίζονται στην οδηγία 76/768/ΕΟΚ,

- στα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, όπως ορίζονται στις οδηγίες 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, τα οποία είναι επεμβατικά ή χρησιμοποιούνται σε άμεση φυσική επαφή με το ανθρώπινο σώμα, και στην οδηγία 98/79/ΕΚ,
- στα τρόφιμα ή ζωοτροφές όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τους ως προσθέτων σε τρόφιμα, εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ, ως αρτυματικής ύλης σε τρόφιμα, εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 88/388/ΕΟΚ και της απόφασης 1999/217/ΕΚ, ως προσθέτων σε ζωοτροφές, εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 και στη διατροφή των ζώων, εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 82/471/ΕΟΚ.
- στη μεταφορά των επικίνδυνων εμπορευμάτων αεροπορικώς, δια θαλάσσης, οδικώς, σιδηροδρομικώς και δια εσωτερικών πλωτών οδών εκτός από τις περιπτώσεις όπου ισχύει το άρθρο 33 του Κανονισμού (βλ. παρακάτω).

Τα αρμόδια όργανα για την εφαρμογή του Κανονισμού είναι το Γενικό Χημείο του Κράτους (Δ/ση Περιβάλλοντος) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (European Chemicals Agency - ECHA).

2. Εναρμόνιση με τον Κανονισμό CLP

Η προθεσμία εναρμόνισης σύμφωνα με το νέο Κανονισμό CLP:

- Για την ταξινόμηση των ουσιών είναι η **1η Δεκεμβρίου 2010**
- Για την ταξινόμηση των μιγμάτων είναι η **1η Ιουνίου 2015**
- Ταξινόμηση χημικών ουσιών μεταξύ **1η Δεκεμβρίου 2010 και 1η Ιουνίου 2015** και με τα δύο συστήματα. Ο νέος Κανονισμός CLP θα αντικαταστήσει πλήρως την ισχύουσα νομοθεσία τον Ιούνιο του 2015.

Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του CLP παρατίθεται παρακάτω.

Πίνακας 2.1: Χρονοδιάγραμμα Κανονισμού CLP

Δημοσίευση	31 Δεκεμβρίου 2008
Έναρξη ισχύος	20 Ιανουαρίου 2009
Κατάργηση Παραρτήματος Ι της Υ.Α. 378/94/1994	20 Ιανουαρίου 2009 (Αντικατάσταση από Παρ/μα VI του Καν. CLP)
Υποχρεωτική χρήση του CLP για χημικές ουσίες	1 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεωτική χρήση του CLP για μείγματα ουσιών	1 Ιουνίου 2015
Χρήση και των δύο συστημάτων ταξινόμησης (ΔΔΑ)	1η Δεκεμβρίου 2010 έως 1η Ιουνίου 2015
Κατάργηση ισχύουσας νομοθεσίας Υ.Α. 378/94/1994 και Υ.Α. 265/2002/2002 (Οδηγίες 67/548/ΕΚ και 1999/45/ΕΚ)	1 Ιουνίου 2015

Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 τροποποιείται με:

- Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 790/2009 της Επιτροπής της 10ης Αυγούστου 2009 περί τροποποίησης, με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μιγμάτων και

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 286/2011 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2011, για τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων.

Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 790/2009 περιλαμβάνει τροποποιήσεις αναφορικά στις εναρμονισμένες ταξινόμησεις που καθορίζονται στο Μέρος 3 του Παραρτήματος VI του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Δεκεμβρίου 2010. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 286/2011 τροποποιεί τα Παραρτήματα του (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και ισχύει όσον αφορά τις ουσίες, από την 1η Δεκεμβρίου 2012 και, όσον αφορά τα μείγματα, από την 1η Ιουνίου 2015.

Αναφορικά στο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του Κανονισμού και τις υποχρεώσεις ταξινόμησης, επισήμανσης συσκευασίας ουσιών και μειγμάτων των εμπλεκόμενων φορέων, όπως και τη σύνταξη των ΔΔΑ ισχύουν τα ακόλουθα:

- Τα μείγματα ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/ΕΚ έως την 1η Ιουνίου 2015. Επιπλέον μπορούν πριν από την 1η Ιουνίου 2015 να ταξινομούνται, να επισημαίνονται και να συσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008. Στην περίπτωση αυτήν, δεν ισχύουν οι διατάξεις για την επισήμανση και τη συσκευασία της οδηγίας 1999/45/ΕΚ.
- Από την 1η Δεκεμβρίου 2010 έως την 1η Ιουνίου 2015, οι ουσίες ταξινομούνται σύμφωνα τόσο με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ όσο και με τον Κανονισμό CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008. Η επισήμανση και η συσκευασία των ουσιών γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP.
- Οι ουσίες που ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ και διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2010, δεν χρειάζεται να αναεπισημαίνονται και να ανασυσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2012.
- Τα μείγματα που ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/ΕΚ και διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιουνίου 2015, δεν χρειάζεται να αναεπισημαίνονται και να ανασυσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 πριν από την 1η Ιουνίου 2017.
- Από την 1η Δεκεμβρίου 2010 έως την 1η Ιουνίου 2015, τα δελτία δεδομένων ασφαλείας για ουσίες περιέχουν την ταξινόμηση σύμφωνα τόσο με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ όσο και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008.
- Όταν μείγματα ταξινομούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 κατά την περίοδο από την έναρξη ισχύος του έως την 1η Ιουνίου 2015, η ταξινόμηση αυτή μπορεί να προστίθεται στο δελτίο δεδομένων ασφαλείας μαζί με την ταξινόμηση σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/ΕΚ.
- Μέχρι την 1η Ιουνίου 2015, όταν ουσίες ή μείγματα ταξινομούνται και επισημαίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, η ταξινόμηση αυτή αναγράφεται στο δελτίο δεδομένων ασφαλείας μαζί με την ταξινόμηση σύμφωνα με τις οδηγίες 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ αντίστοιχα, για την ουσία, το μείγμα και τα συστατικά του.
- Οι εναρμονισμένες ταξινόμησεις που καθορίζονται στο Μέρος 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, όπως τροποποιούνται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 790/2009, πρέπει να εφαρμόζονται από την 1η Δεκεμβρίου 2010.
- Οι ουσίες και τα μείγματα δύνανται, πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2012 και την 1η Ιουνίου 2015 αντίστοιχα, να ταξινομούνται, να επισημαίνονται και να συσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 όπως τροποποιείται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 286/2011.
- Οι ουσίες που ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2012 δεν απαιτείται να επισημαίνονται εκ νέου και να επανασυσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 286/2011 έως την 1η Δεκεμβρίου 2014.
- Τα μείγματα που ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/ΕΚ ή τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιουνίου 2015 δεν απαιτείται να

επισημαίνονται εκ νέου και να επανασυσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 286/2011 έως την 1η Ιουνίου 2017.

3. Νομοθετικές απαιτήσεις χρηστών για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία των ουσιών και μειγμάτων στην Ελλάδα σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP

Ο Κανονισμός CLP εναρμονίζει ενδοκοινοτικά τις διατάξεις και τα κριτήρια για την ταξινόμηση και επισήμανση των ουσιών, των μειγμάτων και ορισμένων συγκεκριμένων αντικειμένων¹, συνεκτιμώντας τα κριτήρια ταξινόμησης και τους κανόνες επισήμανσης του GHS. Στόχος του Κανονισμού είναι να καθορίσει ποιές ιδιότητες των ουσιών και των μειγμάτων μπορούν να οδηγήσουν σε ταξινόμηση αυτών ως επικινδύνων, προκειμένου οι κίνδυνοι των ουσιών και των μειγμάτων να προσδιορίζονται κατάλληλα και να γνωστοποιούνται. Στις ιδιότητες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι κίνδυνοι από φυσικούς παράγοντες καθώς και οι κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων για τη στοιβάδα του όζοντος.

Τα περιεχόμενα του Κανονισμού CLP περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια Ταξινόμησης & Επισήμανσης
- Κατάλογο Δηλώσεων Κινδύνου – Hazard statements (Αντίστοιχες με τις φράσεις R)
- Κατάλογο Δηλώσεων Προφύλαξης – Precautionary statements (Αντίστοιχες με τις φράσεις S)
- Εικονογράμματα (pictograms) (Αντίστοιχα με τα σύμβολα κινδύνου)
- Εναρμονισμένο Κατάλογο Επικινδύνων Ουσιών (Παράρτημα I της παλιάς νομοθεσίας) – Όλες οι επικίνδυνες ουσίες με τη νέα ταξινόμηση (Παράρτημα VI του CLP)
- Πίνακα για μετατροπή από την ταξινόμηση της παλιάς νομοθεσίας στην ταξινόμηση βάσει του Κανονισμού CLP
- Δημιουργία Αρχείου Ταξινόμησης και Επισήμανσης (C&L Inventory)
- Ορισμό αρμοδίων αρχών υπεύθυνων για προτάσεις εναρμονισμένης Ταξινόμησης και Επισήμανσης C&L
- Δημιουργία Εθνικών Καθοδηγητικών Γραφείων (helpdesks)
- Ορισμός αρχών υπεύθυνων για συλλογή δεδομένων που σχετίζονται με περιπτώσεις άμεσης ανταπόκρισης σε θέματα υγείας
- Υποβολή εκθέσεων στον ECHA
- Εισαγωγή ποινών

Ειδικότερα ο Κανονισμός περιλαμβάνει επτά (7) Τίτλους (I-VII) και επτά (7) Παραρτήματα (I-VII) :

Τίτλοι

Τίτλος I Γενικά Θέματα

Τίτλος II Ταξινόμηση κινδύνων

Τίτλος III Κοινοποίηση του κινδύνου με τη μορφή επισήμανσης

Τίτλος IV Συσκευασία

Τίτλος V Εναρμόνιση της ταξινόμησης και της επισήμανσης ουσιών και κατάλογος ταξινόμησης και επισήμανσης

Τίτλος VI Αρμόδιες Αρχές και εφαρμογή

Τίτλος VII Κοινές και τελικές διατάξεις

Παραρτήματα

Παράρτημα I Απαιτήσεις ταξινόμησης και επισήμανσης για επικίνδυνες ουσίες και μείγματα

Παράρτημα II Ειδικό κανόνες επισήμανσης και συσκευασίας ορισμένων ουσιών και μειγμάτων

---

¹ Τα αντικείμενα που αναφέρονται στο Τμήμα 2.1 του Παραρτήματος I αφορούν εκρηκτικά αντικείμενα και πρέπει να ταξινομούνται, επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις ουσίες και τα μείγματα πριν διατεθούν στην αγορά.

Παράρτημα III Κατάλογος δηλώσεων επικινδυνότητας, συμπληρωματικές πληροφορίες επικινδυνότητας και συμπληρωματικά στοιχεία επισήμανσης
Παράρτημα IV Κατάλογος των δηλώσεων προφύλαξης
Παράρτημα V Εικονογράμματα κινδύνου
Παράρτημα VI Εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση ορισμένων επικίνδυνων ουσιών
Παράρτημα VII Πίνακας μετατροπής από την ταξινόμηση βάσει της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ στην ταξινόμηση βάσει του παρόντος Κανονισμού

Ορισμοί

Σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP:

«**Ουσία**» είναι ένα χημικό στοιχείο και οι ενώσεις του σε φυσική κατάσταση ή όπως λαμβάνονται από οποιαδήποτε διεργασία παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου κάθε προσθέτου που είναι απαραίτητο για τη διατήρηση της σταθερότητάς της και κάθε πρόσμειξης που προέρχεται από τη χρησιμοποιούμενη διεργασία, αποκλειόμενου κάθε διαλύτη που μπορεί να διαχωριστεί, χωρίς να επηρεάσει τη σταθερότητα της ουσίας ή να μεταβάλει τη σύνθεσή της.

«**Μείγμα**» είναι ένα μείγμα ή διάλυμα που αποτελείται από δύο ή περισσότερες ουσίες.

«**Αντικείμενο**» είναι το αντικείμενο το οποίο κατά τη διαδικασία παραγωγής αποκτά ειδικό σχήμα, επιφάνεια ή σχεδιασμό που καθορίζει τη χρηστική λειτουργία του σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι η χημική του σύνθεση.

«**Παραγωγός αντικειμένου**» είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ή συνθέτει αντικείμενο εντός της Κοινότητας.

«**Καταχωρίζων**» είναι ο παρασκευαστής ή ο εισαγωγέας μιας ουσίας ή ο παρασκευαστής ή ο εισαγωγέας ενός αντικειμένου, ο οποίος υποβάλλει καταχώριση ουσίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

«**Παρασκευαστής**» είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι εγκατεστημένο στην Κοινότητα και παρασκευάζει μια ουσία εντός της Κοινότητας.

«**Εισαγωγέας**» είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι εγκατεστημένο στην Κοινότητα και είναι υπεύθυνο για την εισαγωγή.

«**Μεταγενέστερος χρήστης**» είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός από τον παρασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο είναι εγκατεστημένο στην Κοινότητα και χρησιμοποιεί μια ουσία είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε μείγμα κατά τη βιομηχανική ή επαγγελματική του δραστηριότητα. Ο διανομέας ή ο καταναλωτής δεν είναι μεταγενέστερος χρήστης. Ο επανεισαγωγέας που εξαιρείται βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 7 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 θεωρείται μεταγενέστερος χρήστης.

«**Διανομέας**» είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι εγκατεστημένο στην Κοινότητα, συμπεριλαμβανομένου του εμπόρου λιανικής πώλησης, και απλώς αποθηκεύει και διαθέτει σε τρίτους στην αγορά μια ουσία είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε μείγμα.

«**Προμηθευτής**» είναι ο παραγωγός, εισαγωγέας, μεταγενέστερος χρήστης ή διανομέας που διαθέτει στην αγορά μια ουσία, είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε μείγμα, ή ένα μείγμα.

«**Διάθεση στην αγορά**» είναι η προμήθεια ή η διάθεση σε τρίτο είτε έναντι αμοιβής είτε δωρεάν. Η εισαγωγή θεωρείται διάθεση στην αγορά.

«**Χρήση**» είναι οποιαδήποτε μεταποίηση, ενσωμάτωση σε παρασκεύασμα (τυποποίηση), κατανάλωση, αποθήκευση, διατήρηση, κατεργασία, πλήρωση περιεκτών, μεταφορά μεταξύ περιεκτών, ανάμειξη, παραγωγή αντικειμένου, ή οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση.

«**Αρμόδια αρχή**» είναι η αρχή ή οι αρχές ή φορείς που έχουν θεσπισθεί από τα κράτη μέλη για να εκτελέσουν τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον Κανονισμό.

Αναλυτικά οι νομοθετικές απαιτήσεις των χρηστών/ ομάδων-στόχων του προγράμματος αναφορικά στην ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων παρατίθενται παρακάτω.

3.1 Νομοθετικές Υποχρεώσεις των ομάδων στόχων του έργου εξαιρουμένων των αρμόδιων αρχών

Γενικές υποχρεώσεις χρηστών για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία ουσιών και μειγμάτων

Υπεύθυνοι για τον προσδιορισμό των κινδύνων των ουσιών και των μειγμάτων, καθώς και για τη λήψη απόφασης για την ταξινόμησή τους, θα πρέπει να είναι κυρίως οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες των εν λόγω ουσιών ή μειγμάτων, ανεξάρτητα από το αν υπόκεινται στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (Κανονισμός REACH).

Οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες πρέπει να ταξινομήσουν τις ουσίες ή τα μείγματα σύμφωνα με τον Τίτλο II «Ταξινόμηση Κινδύνων» του Κανονισμού πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά.

Υπεύθυνοι για την ταξινόμηση ουσιών που δεν διατίθενται στην αγορά και οι οποίες υπόκεινται σε υποχρέωση καταχώρισης ή κοινοποίησης δυνάμει του Κανονισμού REACH (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, θα πρέπει να είναι κυρίως οι παρασκευαστές αντικειμένων και οι εισαγωγείς. **Ειδικότερα, οι παρασκευαστές, οι παραγωγοί αντικειμένων και οι εισαγωγείς ταξινομούν τις ουσίες που δεν διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τον τίτλο II όταν: τα άρθρα 6, 7 παράγραφος 1 ή 5, 17 ή 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 προβλέπουν καταχώριση μιας ουσίας ή τα άρθρα 7 παράγραφος 2 ή 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 προβλέπουν κοινοποίηση.**

Σε περίπτωση που υπάρχει **εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση μιας ουσίας** σύμφωνα με τον τίτλο V του Κανονισμού μέσω εγγραφής στο Μέρος 3 του Παραρτήματος VI του Κανονισμού CLP και τις σχετικές τροποποιήσεις του (απόφαση εναρμόνισης της ταξινόμησης μιας ουσίας για μια συγκεκριμένη τάξη κινδύνου ή διαφοροποίηση στα πλαίσια μιας τάξης κινδύνου μέσω συμπερίληψης ή επανεξέτασης μιας εγγραφής για το σκοπό αυτό στο μέρος 3 του παραρτήματος VI του Κανονισμού), **ο παρασκευαστής, εισαγωγέας και μεταγενέστερος χρήστης θα πρέπει να εφαρμόσει αυτή την εναρμονισμένη ταξινόμηση.**

Ο παρασκευαστής, εισαγωγέας και μεταγενέστερος χρήστης θα πρέπει να προβεί σε αυτοταξινόμηση μόνο για τις υπόλοιπες μη εναρμονισμένες τάξεις κινδύνου ή τις διαφοροποιήσεις στα πλαίσια της τάξης κινδύνου. Στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται ταξινόμηση βάσει του Τίτλου II για τις εν λόγω τάξεις κινδύνου ή διαφοροποιήσεις.

Οι διάφοροι παρασκευαστές και εισαγωγείς της ίδιας ουσίας θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να καταλήξουν σε ενιαία ταξινόμηση της συγκεκριμένης ουσίας εκτός από τις τάξεις κινδύνου και τις διαφοροποιήσεις που υπόκεινται σε εναρμονισμένη ταξινόμηση για τη συγκεκριμένη ουσία.

Οι ουσίες και τα μείγματα που ταξινομούνται ως επικίνδυνα θα πρέπει να επισημαίνονται και να συσκευάζονται σύμφωνα με την ταξινόμησή τους, ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη προστασία και να παρέχονται στους αποδέκτες τους ουσιαστικές πληροφορίες, εφιστώντας την προσοχή στους κινδύνους της ουσίας ή του μείγματος. **Οι προμηθευτές ουσιών ή μειγμάτων διασφαλίζουν ότι οι ουσίες ή τα μείγματα επισημαίνονται και συσκευάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (Τίτλοι III και IV αντίστοιχα) πριν διατεθούν στην αγορά.**

Οι διανομείς δύνανται να χρησιμοποιούν την ταξινόμηση ουσίας ή μείγματος που προκύπτει σύμφωνα με τον Τίτλο II του Κανονισμού CLP από φορέα της αλυσίδας εφοδιασμού.

Κατά την ανάληψη των ευθυνών τους ως προς την ταξινόμηση, οι **μεταγενέστεροι χρήστες** μπορούν να χρησιμοποιούν την ταξινόμηση ουσίας ή μείγματος που προκύπτει σύμφωνα με τον Τίτλο II του Κανονισμού CLP από φορέα της αλυσίδας εφοδιασμού, με την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιούν την ουσία ή το μείγμα.

Οι προμηθευτές σε αλυσίδα εφοδιασμού (παραγωγοί, εισαγωγείς, μεταγενέστεροι χρήστες ή διανομείς) **συνεργάζονται για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας του Κανονισμού CLP.**

Οι προμηθευτές σε βιομηχανικό κλάδο μπορούν να συνεργάζονται μέσω της σύστασης δικτύου ή με άλλα μέσα προκειμένου να ανταλλάσσουν δεδομένα και εμπειρογνωμοσύνη κατά την ταξινόμηση ουσιών και μειγμάτων σύμφωνα με τον Τίτλο II του Κανονισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προμηθευτές σε βιομηχανικό κλάδο συγκεντρώνουν πλήρη τεκμηρίωση της βάσης επί της οποίας λαμβάνονται οι αποφάσεις ταξινόμησης και καθιστούν διαθέσιμη στις αρμόδιες αρχές και, κατόπιν αιτήσεως, στις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου την τεκμηρίωση, συνοδευόμενη από τα δεδομένα και τις πληροφορίες επί των οποίων βασίστηκαν οι ταξινομήσεις.

Ο προμηθευτής πρέπει να συγκεντρώνει και να τηρεί διαθέσιμες όλες τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί ο ίδιος για την ταξινόμηση και την επισήμανση σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP επί δέκα τουλάχιστον έτη από την τελευταία φορά που ο προμηθευτής αυτός είχε προμηθεύσει την ουσία ή το μείγμα.

Οι παραγωγοί ή εισαγωγείς που διαθέτουν επικίνδυνη χημική ουσία στην αγορά ανεξαρτήτως ποσότητας ή ουσία για την οποία θα υποβληθεί καταχώριση βάσει του Κανονισμού REACH έχουν την υποχρέωση να κοινοποιούν στον Οργανισμό τα στοιχεία ταξινόμησης και επισήμανσης.

Οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς μπορούν να συνεργάζονται μέσω της σύστασης δικτύου για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών με σκοπό την απλούστευση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων κοινοποίησης.

Ταξινόμηση επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων: Προσδιορισμός & εξέταση των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις ουσίες - Αξιολόγηση πληροφοριών για τον κίνδυνο & απόφαση για την ταξινόμηση

Οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες μιας ουσίας θα πρέπει να προσδιορίζουν τις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες προκειμένου να καθορισθεί κατά πόσον η ουσία συνεπάγεται κίνδυνο από φυσικούς παράγοντες ή κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον (π.χ. μέθοδοι δοκιμής, επιδημιολογικά δεδομένα και πείρα όσον αφορά τις επιπτώσεις στον άνθρωπο, όπως επαγγελματικά δεδομένα και δεδομένα από βάσεις δεδομένων ατυχημάτων, τυχόν νέες επιστημονικές πληροφορίες, κλπ.) (Τίτλος II του Κανονισμού).

Οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες μείγματος προσδιορίζουν τις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες ως προς το ίδιο το μείγμα ή τις ουσίες που περιλαμβάνει προκειμένου να καθορισθεί κατά πόσον το μείγμα συνεπάγεται κίνδυνο από φυσικούς παράγοντες ή κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον (Τίτλος II του Κανονισμού).

Όταν πραγματοποιούνται νέες δοκιμές για τους σκοπούς του Κανονισμού, οι δοκιμές στα ζώα κατά την έννοια της Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ πραγματοποιούνται μόνον όταν δεν είναι δυνατές άλλες εναλλακτικές λύσεις που να παρέχουν επαρκή αξιοπιστία και ποιότητα των δεδομένων.

Απαγορεύονται οι δοκιμές σε πρωτεύοντα θηλαστικά πλην ανθρώπων.

Δεν διενεργείται ουδεμία δοκιμή σε ανθρώπους για τους σκοπούς του Κανονισμού. Ωστόσο μπορούν να χρησιμοποιηθούν δεδομένα που λαμβάνονται από άλλες πηγές, όπως οι κλινικές μελέτες.

Οι νέες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους από φυσικούς παράγοντες θα πρέπει να είναι πάντα αναγκαίες, εκτός αν τα δεδομένα είναι ήδη διαθέσιμα ή αν προβλέπεται σχετική παρέκκλιση στον Κανονισμό.

Οι δοκιμές που πραγματοποιούνται θα πρέπει να πραγματοποιούνται για την ουσία ή για το μείγμα με τη μορφή ή την φυσική κατάσταση με την οποία η ουσία ή το μείγμα διατίθεται στην αγορά και μπορεί εύλογα να προβλεφθεί ότι θα χρησιμοποιηθεί.

Οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες αξιολογούν τις πληροφορίες κινδύνου για τις ουσίες και τα μείγματα με την εφαρμογή των κριτηρίων ταξινόμησης (Παράρτημα Ι) για κάθε τάξη κινδύνου ή διαφοροποίηση προκειμένου να καταλήξουν σε συμπέρασμα εάν η ουσία ή το μείγμα θα πρέπει να ταξινομηθεί ως επικίνδυνη/ο.

Τα κριτήρια για την ταξινόμηση στις διαφορετικές τάξεις κινδύνου και διαφοροποιήσεις θα πρέπει να εκτίθενται σε Παράρτημα, το οποίο θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τον τρόπο τήρησης των Κριτηρίων.

Οι παρασκευαστές, εισαγωγείς ή μεταγενέστεροι χρήστες θα πρέπει να αποδίδουν σε κάθε ουσία συγκεκριμένα όρια συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό, υπό τον όρο ότι οι παρασκευαστές, εισαγωγείς ή μεταγενέστεροι χρήστες είναι σε θέση να αιτιολογήσουν τα όρια και ότι ενημερώνουν σχετικά τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA). Δεν θα πρέπει να ορίζονται ειδικά όρια συγκέντρωσης ή συντελεστές για εναρμονισμένες τάξεις κινδύνου ή διαφοροποιήσεις για ουσίες που περιλαμβάνονται στους πίνακες εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης.

Οι παρασκευαστές, εισαγωγείς ή μεταγενέστεροι χρήστες θα πρέπει να ορίζουν πολλαπλασιαστικούς συντελεστές («συντελεστές m») για ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνες για το υδάτινο περιβάλλον, οξείας τοξικότητας κατηγορίας 1 ή χρόνιας τοξικότητας κατηγορίας 1.

Οι παρασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι μεταγενέστεροι χρήστες θα πρέπει να προβαίνουν σε εκ νέου εκτίμηση της ταξινόμησης των ουσιών ή των μειγμάτων που διαθέτουν στην αγορά εάν έχουν ενημερωθεί για νέες επαρκείς και αξιόπιστες επιστημονικές ή τεχνικές πληροφορίες που δύνανται να επηρεάζουν την ταξινόμηση ή εφόσον τροποποιούν τη σύνθεση των μειγμάτων τους. Οι προμηθευτές θα πρέπει να επικαιροποιούν αναλόγως την επισήμανση.

Οι παρασκευαστές και οι εισαγωγείς μπορούν να ταξινομήσουν μια ουσία σε διαφορετική κατηγορία από εκείνη στην οποία έχει ήδη συμπεριληφθεί στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης, υπό την προϋπόθεση να υποβάλουν στον ECHA τους λόγους της ταξινόμησης μαζί με την κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 40 του Κανονισμού. Το παραπάνω δεν ισχύει εάν η ταξινόμηση αποτελεί εναρμονισμένη ταξινόμηση που περιλαμβάνεται στο Μέρος 3 του Παραρτήματος VI.

Επισήμανση επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων

Μια ουσία ή ένα μείγμα που έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνο και περιέχεται σε συσκευασία πρέπει να φέρει επισήμανση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Τίτλου III «Κοινοποίηση του Κινδύνου με τη μορφή Επισήμανσης» του Κανονισμού (όνομα, διεύθυνση και αριθμός τηλεφώνου του ή των προμηθευτών, ονομαστική ποσότητα της ουσίας ή του μείγματος στη συσκευασία που διατίθεται στο ευρύ κοινό, εκτός αν η ποσότητα αυτή αναφέρεται σε άλλο σημείο της συσκευασίας, αναγνωριστικοί κωδικοί προϊόντος, εικονογράμματα κινδύνου, προειδοποιητικές λέξεις, δηλώσεις επικινδυνότητας, δηλώσεις προφυλάξεων).

Οι πληροφορίες στην ετικέτα πρέπει να αναγράφονται στα ελληνικά. Ειδικότερα σύμφωνα με τον Κανονισμό η επισήμανση πρέπει να γράφεται στην ή τις επίσημες γλώσσες του ή των κρατών μελών όπου η ουσία ή το μείγμα διατίθενται στην αγορά εκτός εάν το ή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ορίζουν διαφορετικά.

Ο αναγνωριστικός κωδικός προϊόντος μιας ουσίας και ενός μείγματος ορίζονται στο άρθρο 18 του τίτλου III του Κανονισμού. Ο αναγνωριστικός κωδικός προϊόντος μιας ουσίας περιλαμβάνει την ονομασία και τον αριθμό αναγνώρισης ουσίας που αναφέρονται στο μέρος 3 του Παραρτήματος VI ή στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης, ή τον αριθμό CAS και ονοματολογία IUPAC εάν η ουσία δεν περιλαμβάνεται ούτε στο μέρος 3 του Παραρτήματος VI, ούτε στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης. Ο αναγνωριστικός κωδικός προϊόντος ενός μείγματος περιλαμβάνει την εμπορική ονομασία ή την περιγραφή του μείγματος και την ταυτότητα όλων των ουσιών του μείγματος που συμβάλλουν στην ταξινόμηση του μείγματος όσον αφορά την οξεία τοξικότητα, τη διάβρωση του δέρματος ή τη σοβαρή οφθαλμική βλάβη, τη μεταλλαξιογένεση των γεννητικών κυττάρων, την καρκινογένεση, την τοξικότητα στην αναπαραγωγή, την ευαισθητοποίηση του αναπνευστικού ή του δέρματος την ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους (STOT) ή τον κίνδυνο αναρρόφησης.

Η επισήμανση περιλαμβάνει το ή τα σχετικά εικονογράμματα κινδύνου που προορίζονται να μεταδώσουν ειδικές πληροφορίες σχετικά με τον συγκεκριμένο κίνδυνο.

Η επισήμανση περιλαμβάνει επίσης τη σχετική προειδοποιητική λέξη σύμφωνα με την ταξινόμηση της επικίνδυνης ουσίας ή μείγματος. Η σχετική προειδοποιητική λέξη για κάθε συγκεκριμένη ταξινόμηση ορίζεται στους πίνακες που παρουσιάζουν τα στοιχεία επισήμανσης που απαιτούνται για κάθε κλάση κινδύνου στα μέρη 2 έως 5 του Παραρτήματος I του Κανονισμού.

Επιπλέον η επισήμανση περιλαμβάνει τις σχετικές δηλώσεις κινδύνου σύμφωνα με την ταξινόμηση της επικίνδυνης ουσίας ή μείγματος (π.χ. H410: Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις) και τις σχετικές δηλώσεις προφυλάξεων (π.χ. P273: Να αποφεύγεται η ελευθέρωση στο περιβάλλον). Οι σχετικές δηλώσεις κινδύνου για κάθε ταξινόμηση ορίζονται στους πίνακες που παρουσιάζουν τα στοιχεία επισήμανσης που απαιτούνται για κάθε τάξη κινδύνου στα μέρη 2 έως 5 του Παραρτήματος I του Κανονισμού. Οι σχετικές δηλώσεις προφυλάξεων επιλέγονται από εκείνες που ορίζονται στους πίνακες στα μέρη 2 έως 5 του παραρτήματος I που παρουσιάζουν τα στοιχεία επισήμανσης για κάθε τάξη κινδύνου.

Όταν μία ουσία περιλαμβάνεται στο μέρος 3 του παραρτήματος VI, η σχετική δήλωση κινδύνου για κάθε συγκεκριμένη ταξινόμηση που καλύπτεται από την εγγραφή στο εν λόγω μέρος χρησιμοποιείται στην επισήμανση, μαζί με τις δηλώσεις κινδύνου που αναφέρονται στην παράγραφο 2 για οιαδήποτε άλλη ταξινόμηση που δεν καλύπτεται από την εν λόγω εγγραφή. Οι δηλώσεις προφυλάξεων επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο μέρος 1 του παραρτήματος IV, λαμβάνοντας υπόψη τις δηλώσεις κινδύνου και την προβλεπόμενη ή προσδιοριζόμενη χρήση ή χρήσεις της ουσίας ή του μείγματος.

Οι δηλώσεις κινδύνου και προφυλάξεων διατυπώνονται αντίστοιχα στα Παραρτήματα III και IV του Κανονισμού.

Σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27 του Κανονισμού απαιτείται η εφαρμογή αρχών προτεραιότητας για τα εικονογράμματα και τις δηλώσεις προφύλαξης.

Ο προμηθευτής οφείλει να διασφαλίζει ότι η ετικέτα είναι επικαιροποιημένη, χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, ύστερα από οποιαδήποτε μεταβολή στην ταξινόμηση και την επισήμανση της ουσίας ή του μείγματος, όταν ο νέος κίνδυνος είναι σοβαρότερος.

Συσκευασία επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων

Οι συσκευασίες που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες ή μείγματα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις Τίτλου IV «Συσκευασία» του Κανονισμού CLP.

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού, οι συσκευασίες των επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων θα πρέπει να πληρούν ανάμεσα στα άλλα τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- Οι συσκευασίες πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε απώλεια του περιεχομένου, εκτός από τις περιπτώσεις όπου προβλέπονται άλλα ειδικότερα συστήματα ασφάλειας·
- Τα υλικά από τα οποία κατασκευάζονται οι συσκευασίες και τα πώματα δεν πρέπει να μπορούν να υποστούν βλάβη από το περιεχόμενο ούτε να σχηματίζουν με αυτό επικίνδυνες ενώσεις.
- Οι συσκευασίες και τα πώματα είναι στέρεα και ανθεκτικά ώστε να αποκλείεται η χαλάρωσή τους και να ανταποκρίνονται με ασφάλεια στις συνήθεις καταπονήσεις χειρισμού.
- Οι συσκευασίες που διαθέτουν πώμα που μπορεί να επανατοποθετηθεί πρέπει να σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να ανοιγοκλείουν επανειλημμένα χωρίς απώλεια του περιεχομένου.

Οι τρεις πρώτες παραπάνω απαιτήσεις πληρούνται εάν πληρούνται οι απαιτήσεις συσκευασίας των κανόνων για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων αεροπορικών, διά θαλάσσης, οδικών, σιδηροδρομικών και μέσω εσωτερικών πλωτών οδών.

Εναρμόνιση της ταξινόμησης και της επισήμανσης ουσιών και κατάλογος ταξινόμησης και επισήμανσης

Ο παρασκευαστής, εισαγωγέας ή μεταγενέστερος χρήστης μιας ουσίας μπορεί να υποβάλλει στον Οργανισμό σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 35 του Τίτλου V του Κανονισμού πρόταση εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης της εν λόγω ουσίας και, ανάλογα με την περίπτωση, ειδικά όρια συγκέντρωσης ή συντελεστές m με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει εγγραφή στο μέρος 3 του Παραρτήματος VI για την ουσία αυτή σε σχέση με την τάξη κινδύνου ή τη διαφοροποίηση που καλύπτεται από την εν λόγω πρόταση.

Ο φάκελος για την πρόταση εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης πρέπει να περιλαμβάνει τα σχετικά μέρη των τμημάτων 1, 2 και 3 του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 και τις σχετικές πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος VI του Κανονισμού CLP (βλ. άρθρο 37 του Τίτλου V και Μέρος 2 του Παραρτήματος VI του Κανονισμού CLP).

Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι η **εναρμόνιση της ταξινόμησης και της επισήμανσης της συγκεκριμένης ουσίας είναι κατάλληλη**, υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την **εγγραφή της εν λόγω ουσίας μαζί με τα σχετικά στοιχεία ταξινόμησης και επισήμανσης στον πίνακα 3.1 του μέρους 3 του παραρτήματος VI** και, ανάλογα με την περίπτωση, τα ειδικά όρια συγκέντρωσης ή συντελεστές m. **Αντίστοιχη εγγραφή περιλαμβάνεται στον πίνακα 3.2 του μέρους 3 του παραρτήματος VI με βάση τις ίδιες προϋποθέσεις έως τις 31 Μαΐου 2015.**

Ο Πίνακας 3.1 περιλαμβάνει την εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση επικίνδυνων ουσιών σε κοινοτικό επίπεδο με βάση κριτήρια τα οποία καθορίζονται στα μέρη 2 έως 5 του παραρτήματος I του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και των σχετικών τροποποιήσεων.

Ο Πίνακας 3.2 περιλαμβάνει την εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση επικίνδυνων ουσιών με βάση κριτήρια τα οποία καθορίζονται στο παράρτημα VI της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1967 περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Οι δύο αυτοί κατάλογοι: Κατάλογος εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης επικινδύνων ουσιών και Κατάλογος της εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης επικινδύνων ουσιών από το παράρτημα I της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ τροποποιούνται ώστε να συμπεριλάβουν επικαιροποιημένες ταξινομήσεις ουσιών οι οποίες υπόκεινται ήδη σε εναρμονισμένη ταξινόμηση και νέες εναρμονισμένες ταξινομήσεις.

Σε περίπτωση που οι παρασκευαστές, εισαγωγείς ή μεταγενέστεροι χρήστες διαθέτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε μεταβολή των στοιχείων εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης μιας ουσίας στο μέρος 3 του Παραρτήματος VI υποβάλλουν σχετική πρόταση στην αρμόδια αρχή ενός από τα κράτη μέλη στην αγορά των οποίων διατίθεται η ουσία.

Τάξεις κινδύνου και κωδικοί κατηγορίας κινδύνου

Η ταξινόμηση για κάθε εγγραφή βασίζεται στα κριτήρια που περιγράφονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού, όπου για κάθε σχετική κλάση κινδύνου ή διαφοροποίηση αποδίδονται μία ή περισσότερες κατηγορίες κινδύνου (στοιχείο α του άρθρου 13) και παρουσιάζονται με τη μορφή κωδικού που αντιπροσωπεύει την τάξη κινδύνου και την κατηγορία ή κατηγορίες/υποδιαίρεσεις/ τύπους κινδύνου στο πλαίσιο της τάξης κινδύνου.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό:

«**Τάξη κινδύνου**» είναι η φύση του κινδύνου από φυσικούς παράγοντες, του κινδύνου για την υγεία ή του κινδύνου για το περιβάλλον, και

«**Κατηγορία κινδύνου**» είναι η υποδιαίρεση των κριτηρίων εντός κάθε τάξης κινδύνου με προσδιορισμό της σοβαρότητας του κινδύνου.

Η τάξη κινδύνου και οι κωδικοί κατηγορίας κινδύνου που χρησιμοποιούνται για καθεμία από τις κατηγορίες/υποδιαίρεσεις/ τύπους κινδύνου που περιλαμβάνονται σε μια τάξη παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Τα κριτήρια ταξινόμησης στις τάξεις και τις κατηγορίες κινδύνου παρατίθενται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού.

Πίνακας 3.1.1: Τάξεις κινδύνου και κατηγορίες κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP για την Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Χημικών Ουσιών και Μειγμάτων

Τάξη κινδύνου	Τάξη και κωδικός κατηγορίας κινδύνου
Κίνδυνοι από φυσικούς παράγοντες	
Εκρηκτικό	Αστ. Εκρ. Εκρ. 1.1 Εκρ. 1.2 Εκρ. 1.3 Εκρ. 1.4 Εκρ. 1.5 Εκρ. 1.6
Εύφλεκτο αέριο	Εύφλ. Αέριο 1 Εύφλ. Αέριο 2
Εύφλεκτα αερόλυμα	Εύφλ. Αερόλ. 1 Εύφλ. Αερόλ. 2
Οξειδωτικό αέριο	Οξ. Αέριο 1
Αέρια υπό πίεση	Πεπιεσμένο Αέριο
Εύφλεκτο υγρό	Εύφλ. Υγρό 1 Εύφλ. Υγρό 2 Εύφλ. Υγρό 3
Εύφλεκτο στερεό	Εύφλ. Στερ. 1 Εύφλ. Στερ. 2
Αυτοαντιδρώσα ουσία ή μείγμα	Αυτοαντ. Α Αυτοαντ. Β Αυτοαντ. CD Αυτοαντ. EF Αυτοαντ. G
Πυροφορικό υγρό	Πυροφ. Υγρό 1
Πυροφορικό στερεό	Πυροφ. Στερ. 1
Αυτοθερμαινόμενη ουσία ή μείγμα	Αυτοθερμ. 1 Αυτοθερμ. 2

Ουσία ή μείγμα το οποίο σε επαφή με το νερό εκλύει εύφλεκτο αέριο	Αντιδρά με το νερό 1 Αντιδρά με το νερό 2 Αντιδρά με το νερό 3
Οξειδωτικό υγρό	Οξειδ. Υγρό 1 Οξειδ. Υγρό 2 Οξειδ. Υγρό 3
Οξειδωτικό στερεό	Οξειδ. Στερ. 1 Οξειδ. Στερ. 2 Οξειδ. Στερ. 3
Οργανικό υπεροξείδιο	Οργ. Υπεροξ. Α Οργ. Υπεροξ. Β Οργ. Υπεροξ. CD Οργ. Υπεροξ. EG Οργ. Υπεροξ. G
Ουσία ή μείγμα που διαβρώνει μέταλλα	Διαβρ. Μετάλ. 1
Κίνδυνοι για την υγεία	
Οξεία τοξικότητα	Οξεία Τοξ. 1 Οξεία Τοξ. 2 Οξεία Τοξ. 3 Οξεία Τοξ. 4
Διάβρωση/ ερεθισμός του δέρματος	Διάβρ. Δέρμ. 1Α Διάβρ. Δέρμ. 1Β Διάβρ. Δέρμ. 1Γ Ερεθ. Δέρμ. 2
Σοβαρή οφθαλμική βλάβη/ ερεθισμός	Οφθαλμ. Βλάβη 1 Οφθαλμ. Ερεθ. 2
Ευαισθητοποίηση του αναπνευστικού συστήματος ή του δέρματος	Ευαισθ. Αναπν. 1, 1Α, 1Β Ευαισθ. Δέρμ. 1, 1Α, 1Β
Μεταλλαξιγένεση των γεννητικών κυττάρων	Μεταλλαξ. 1Α Μεταλλαξ. 1Β Μεταλλαξ. 2
Καρκινογένεση	Καρκιν. 1Α Καρκιν. 1Β Καρκιν. 2
Τοξικότητα στην αναπαραγωγή	Αναπαραγ. 1Α Αναπαραγ. 1Β Αναπαραγ. 2 Γαλουχ.
Ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους ύστερα από μία εφάπαξ έκθεση	STOT SE. 1 STOT SE. 2 STOT SE. 3
Ειδική τοξικότητα στα όργανα στόχους ύστερα από επαναλαμβανόμενη έκθεση	STOT RE 1 STOT RE. 2
Κίνδυνος από αναρρόφηση	Τοξ. διά της αναρρόφ. 1
Κίνδυνοι για το περιβάλλον	
Επικίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον	Υδάτ. Περ. Οξεία Τοξ. 1 Υδάτ. Περ. Χρόν. Τοξ. 1 Υδάτ. Περ. Χρόν. Τοξ. 2 Υδάτ. Περ. Χρόν. Τοξ. 3 Υδάτ. Περ. Χρόν. Τοξ. 4
Επικίνδυνο για τη στοιβάδα του όζοντος	Όζον 1

Υποχρέωση Κοινοποίησης στον Οργανισμό (άρθρο 40 του Κανονισμού CLP)

Κάθε παρασκευαστής ή εισαγωγέας ή όμιλος εισαγωγέων ή παρασκευαστών (κοινοποιούντες) που θέτει σε κυκλοφορία στην αγορά ουσία που αναφέρεται στο άρθρο 39 του Τίτλου V, κοινοποιεί στον Οργανισμό τις πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία ταξινόμησης και επισήμανσης της ουσίας με σκοπό να συμπεριληφθούν στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης (εφόσον δεν έχουν υποβληθεί ως μέρος καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH ή δεν έχουν ήδη κοινοποιηθεί από τον κοινοποιούντα) (Άρθρο 40, Κανονισμός CLP).

Οι ουσίες που κοινοποιούνται **σύμφωνα με το άρθρο 39** του Τίτλου V περιλαμβάνουν ουσίες που :

- υπόκεινται σε καταχώριση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH.
- εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του CLP και πληρούν τα κριτήρια ταξινόμησης ως επικίνδυνων ουσιών και διατίθενται στην αγορά υπό καθαρή μορφή ή σε μείγμα πάνω από τα όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται στον Κανονισμό CLP ή στην οδηγία 1999/45/ΕΚ, ανάλογα με την περίπτωση, με αποτέλεσμα την ταξινόμηση του μείγματος ως επικίνδυνου.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, υποχρέωση Κοινοποίησης έχουν όσοι ασχολούνται με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες και διαθέτουν τις αντίστοιχες ουσίες ή μείγματα στην αγορά:

- Ο παραγωγός ουσιών (συμπεριλαμβανομένων και των ενδιάμεσων απομονωμένων προϊόντων) που υπόκεινται σε καταχώριση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH.
- Ο εισαγωγέας ουσιών που υπόκεινται σε καταχώριση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH.
- Ο παρασκευαστής ή εισαγωγέας ουσιών που ταξινομούνται ως επικίνδυνες (σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP), ανεξάρτητα από την ποσότητα.
- Ο εισαγωγέας μειγμάτων, που περιέχει επικίνδυνες ουσίες (σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP) πάνω από τα όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται στον Κανονισμό CLP ή στην Οδηγία 1999/45/ΕΚ, με αποτέλεσμα την ταξινόμηση του μείγματος ως επικίνδυνου.

Ο μεταγενέστερος χρήστης που παρασκευάζει μείγμα και ο διανομέας δεν έχει υποχρέωση κοινοποίησης στον Οργανισμό δεδομένου ότι η κοινοποίηση της ουσίας έχει πραγματοποιηθεί σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού.

Ο κατάλογος ταξινόμησης και επισήμανσης του ECHA έχει τη μορφή βάσης δεδομένων και περιλαμβάνει τις πληροφορίες που κοινοποιούνται σύμφωνα τον Κανονισμό CLP (άρθρο 40 παράγραφος 1, Τίτλος V) καθώς και τις πληροφορίες που υποβάλλονται στο πλαίσιο καταχωρίσεων του Κανονισμού REACH (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

Οι ουσίες που διατίθενται στην αγορά μετά την 1^η Δεκεμβρίου 2010 έχουν υποχρέωση κοινοποίησης εντός ενός μηνός μετά τη διάθεση στην αγορά (άρθρο 40 του Κανονισμού CLP).

Οι κοινοποιούντες και καταχωρίζοντες καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να καταλήξουν σε συμφωνία για την ταξινόμηση (εγγραφή της ουσίας) που θα συμπεριληφθεί στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης και ενημερώνουν σχετικά τον Οργανισμό.

Σύνδεση των Κανονισμών REACH και CLP

Αναφορικά στη **σύνδεση των Κανονισμών REACH και CLP** ισχύουν τα κάτωθι:

- Ουσίες καταχωρισμένες πριν την 1 Δεκεμβρίου 2010 σύμφωνα με την ταξινόμηση της Απ. ΑΧΣ 378/94 ή την ταξινόμηση του Κανονισμού CLP. Για ουσίες που δεν καταχωρίστηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό 1272/2008/ΕΚ, υπήρχε υποχρέωση ενημέρωσης και εκ νέου υποβολής φακέλου ή υποβολής κοινοποίησης στον Οργανισμό με τη νέα ταξινόμηση και επισήμανση μέχρι την 1 Δεκεμβρίου 2010.

- Ουσίες καταχωρισμένες μεταξύ **1 Δεκεμβρίου 2010 και 1 Ιουνίου 2015** θα καταχωρισθούν με ταξινόμηση σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP. Μπορεί να υποβληθεί και ταξινόμηση σύμφωνα με την Απ. ΑΧΣ 378/94.
- Ουσίες καταχωρισμένες **μετά την 1 Ιουνίου 2015** θα καταχωρισθούν με ταξινόμηση σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP.

Οι υποχρεώσεις των καταχωριζόντων βάσει του CLP περιλαμβάνουν:

- Ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία πριν από τη διάθεση στην αγορά
- Τήρηση της εναρμονισμένης ταξινόμησης & επισήμανσης (πάρτημα VI του Καν. CLP)
- Κοινοποίηση στο Ευρετήριο Ταξινόμησης & Επισήμανσης στον ECHA
  - Βάσει φακέλου καταχώρισης
  - Βάσει κοινοποίησης ταξινόμησης & επισήμανσης για σταδιακά εισαγόμενες ουσίες που θα καταχωρισθούν μετά την 1η Δεκεμβρίου 2010

Οι φάκελοι καταχώρισης πρέπει να περιέχουν ταξινόμηση & επισήμανση σύμφωνα με τον CLP από την 1η Δεκεμβρίου 2010.

3.2 Νομοθετικές Απαιτήσεις Αρμόδιων Αρχών

Το **Γενικό Χημείο του Κράτους – Διεύθυνση Περιβάλλοντος** που έχει την αρμοδιότητα των επικινδύνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων, ορίζεται ως η αρμόδια εθνική Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού 1272/2008/ΕΚ σύμφωνα με την ΚΥΑ 3017130/2798/2009 (ΦΕΚ 1843/Β'3.9.2009) «Ορισμός αρμόδιας Αρχής για την εφαρμογή του υπ' αριθμ. 1272/2008/ΕΚ Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L353/31.12.2008)». Επιπλέον με την ΚΥΑ 3015811/2663/2010 (ΦΕΚ 1410/Β'06.09.2010) «Καθορισμός μέτρων ελέγχου και κυρώσεων για την εκτέλεση του αριθ. 1272/2008/ΕΚ Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» καθορίζονται τα μέτρα ελέγχου & οι κυρώσεις για την εκτέλεση του Κανονισμού CLP. Σύμφωνα με την ΚΥΑ 3015811/2663/2010, το Γ.Χ.Κ. - Δ/ση Περιβάλλοντος, Τμήμα Β' ορίζεται ως ο εθνικός αρμόδιος φορέας για την παραλαβή των πληροφοριών που αφορούν την ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτου κινδύνου για την υγεία (εφαρμογή διατάξεων του άρθρου 45 του Κανονισμού 1272/2008/ΕΚ).

Ειδικότερα οι νομοθετικές υποχρεώσεις της αρμόδιας εθνικής αρχής περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

- Υποβολή προτάσεων εναρμονισμένης ταξινόμησης κι επισήμανσης.
- Συνεργασία των αρμόδιων αρχών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και παροχή στις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών κάθε αναγκαίας και χρήσιμης στήριξης.
- Λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και διατήρηση συστήματος επίσημων ελέγχων προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ουσίες και τα μείγματα δεν διατίθενται στην αγορά εάν δεν έχουν ταξινομηθεί, επισημανθεί, κοινοποιηθεί και συσκευαστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP.
- Υποβολή έκθεσης στον Οργανισμό (ECHA) κάθε 5 χρόνια σχετικά με τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων και τα άλλα μέτρα εφαρμογής που λαμβάνονται για τον Κανονισμό. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται έως τις 20 Ιανουαρίου 2012.
- Εκτέλεση επιθεωρήσεων, ελέγχων και δειγματοληψιών στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διακίνησης των επικινδύνων ειδών για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού 1272/2008/ΕΚ σύμφωνα με την ΚΥΑ 3015811/2663/2010 (ΦΕΚ 1410/Β'06.09.2010).
- Οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες (Χ.Υ.) του Γ.Χ.Κ., υπό την εποπτεία και το συντονισμό της Δ/σης Περιβάλλοντος, πρέπει να καταρτίζουν και εκτελούν τακτικά και έκτακτα προγράμματα επιθεωρήσεων/ελέγχων για τη διαπίστωση εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού. Οι επιθεωρήσεις μπορεί να διενεργούνται κατόπιν προηγούμενης ή μη προειδοποίησης των επιχειρήσεων για την επικείμενη επιθεώρηση/ έλεγχο.
- Το προσωπικό του Γ.Χ.Κ. που εκτελεί τις επιθεωρήσεις πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο, ενώ μετά το πέρας της επιθεώρησης θα πρέπει να συντάσσεται και υποβάλλεται γραπτή έκθεση, εντός είκοσι εργάσιμων ημερών, στον Προϊστάμενο της ελέγχουσας Χημικής Υπηρεσίας, ο οποίος τη διαβιβάζει με συστημένο έγγραφο στον υπεύθυνο της επιχείρησης.

- Λήψη προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων ιδίως σε καταστάσεις έκτακτου κινδύνου για την υγεία, από τους εισαγωγείς και τους μεταγενέστερους χρήστες που διαθέτουν επικίνδυνα μείγματα στην αγορά (χημική σύνθεση των μειγμάτων που ταξινομούνται ως επικίνδυνα βάσει των επιπτώσεων τους στην υγεία ή των φυσικών τους επιπτώσεων και χημική ταυτότητα ουσιών για τις οποίες έχει γίνει αίτημα χρήσης εναλλακτικής χημικής ονομασίας). Τήρηση της εμπιστευτικότητας των λαμβανομένων πληροφοριών και χρήση αυτών για την κάλυψη ιατρικής ζήτησης με τη λήψη προληπτικών/ θεραπευτικών μέτρων, ιδίως σε επείγουσες περιπτώσεις ή ύστερα από αίτημα των κρατών μελών, για τη διενέργεια στατιστικής ανάλυσης και τον εντοπισμό περιπτώσεων για τις οποίες ενδέχεται να απαιτείται η λήψη βελτιωμένων μέτρων (άρθρο 45 του Κανονισμού).
- Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι διατίθενται στην αγορά ουσίες και μείγματα τα οποία δεν συμμορφώνονται με τον Κανονισμό, επιβάλλεται από την αρμόδια Διεύθυνση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Γ.Χ.Κ., έκδοση σχετικής απόφασης δέσμευσης και απόσυρσης ή απαγόρευσης διάθεσης στην αγορά.
- Επιβολή σχετικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις διατάξεις του Κανονισμού σύμφωνα με την ΚΥΑ 3015811/2663/2010 (ΦΕΚ 1410/Β'/06.09.2010).
- Συγκρότηση του εθνικού γραφείου στήριξης για τη βοήθεια των παρασκευαστών, εισαγωγέων, διανομέων, μεταγενέστερων χρηστών και κάθε ενδιαφερόμενου όσον αφορά τις αντίστοιχες ευθύνες και υποχρεώσεις τους δυνάμει του υπ' αριθμ. 1272/2008/ΕΚ Κανονισμού.
- Επιβολή κυρώσεων που επιβάλλονται για τη μη συμμόρφωση προς τον Κανονισμό 1272/2008/ΕΚ και λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του σύμφωνα με την ΚΥΑ 3015811/2663/2010.

3.3 Νομοθετικές Απαιτήσεις άλλων χρηστών - ομάδων στόχων του έργου

Ο Κανονισμός CLP δεν εφαρμόζεται στη μεταφορά των επικίνδυνων εμπορευμάτων αεροπορικώς, δια θαλάσσης, οδικώς, σιδηροδρομικώς και δια εσωτερικών πλωτών οδών εκτός από τις περιπτώσεις όπου ισχύει το άρθρο 33 του Κανονισμού.

Ειδικότερα οι μεταφορείς επικίνδυνων εμπορευμάτων θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις επισήμανσης του άρθρου 33 του Κανονισμού σύμφωνα με τα κάτωθι:

- Όταν μια συσκευασία αποτελείται από εξωτερική και εσωτερική συσκευασία, μαζί με τυχόν ενδιάμεση συσκευασία, και η εξωτερική συσκευασία πληροί τις απαιτήσεις επισήμανσης σύμφωνα με τους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, η εσωτερική και η τυχόν ενδιάμεση συσκευασία επισημαίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP. Η εξωτερική συσκευασία μπορεί επίσης να επισημαίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP. Εάν το ή τα εικονογράμματα κινδύνου βάσει του CLP αναφέρονται στον ίδιο κίνδυνο όπως και στους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, τα εικονογράμματα κινδύνου βάσει του CLP δεν χρειάζεται να εμφανίζονται στην εξωτερική συσκευασία.
- Σε περίπτωση ενιαίων συσκευασιών που τηρούν τις διατάξεις επισήμανσης σύμφωνα με τους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, οι συσκευασίες αυτές επισημαίνονται τόσο σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP όσο και σύμφωνα με τους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Εάν το ή τα εικονογράμματα κινδύνου που απαιτούνται βάσει του CLP αναφέρονται στον ίδιο κίνδυνο όπως και στους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, τα εικονογράμματα κινδύνου που απαιτούνται βάσει του CLP δεν χρειάζεται να εμφανίζονται.

Όταν η εξωτερική συσκευασία μιας συσκευασίας δεν απαιτείται να τηρεί τις διατάξεις περί συσκευασίας σύμφωνα με τους κανόνες για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, η εξωτερική, η τυχόν εσωτερική συσκευασία, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν ενδιάμεσης συσκευασίας, επισημαίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP. Εάν η εξωτερική συσκευασία επιτρέπει να φαίνεται σαφώς η επισήμανση της εσωτερικής ή ενδιάμεσης συσκευασίας, η εξωτερική συσκευασία δεν χρειάζεται να επισημαίνεται.